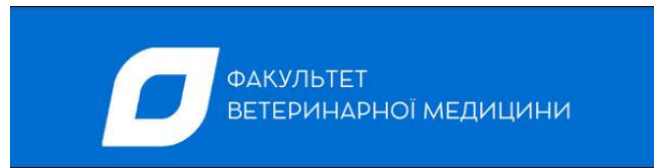

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВЕТЕРИНАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції молодих вчених**

20 жовтня 2022 року
м. Полтава

УДК 636.09
Д70

Досягнення та перспективи ветеринарної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції молодих вчених 20 жовтня 2022 року м. Полтава

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції молодих вчених: «Досягнення та перспективи ветеринарної науки» з актуальних питань ветеринарної медицини

Редакційна колегія: *Кулинич С.М.* д. вет. н., професор, *Киричко Б.П.*, д. вет. н., професор, *Панасова Т.Г.*, к. вет. н., доцент, *Коломак І.О.*, доктор філософії.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 12 жовтня 2022 р.)

Відповідальний за випуск: к. вет. н., доцент Панасова Т.Г.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень

ЗМІСТ

Sysa P.S., Kulynych S.M, Jaśkowski J.M., Sobolewski J. СПІВПРАЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ІНСТИТУТОМ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ УНІВЕРСИТЕТУ МИКОЛИ КОПЕРНІКА В ТОРУНІ, ПОЛЬЩА	8
Дахно І. С., Завгородній В. Т. АНТРОПОЗООГЕЛЬМІНТОЗИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ЧАСТИНИ УКРАЇНИ	9
Дереза Ю. Ф. КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ПАНКРЕАТИТУ У СВІЙСЬКИХ КОТІВ	13
Дехнич І.С. ДІАГНОСТИЧНА СОНОГРАФІЯ ПРИ АБДОМІНАЛЬНІЙ ХІРУРГІЇ У ТВАРИН	15
Дмитренко Н.І., Попова Д.О. ЗМІНИ СКЛАДУ СЕЧІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ УЗД НИРОК ТА СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ У ДОМАШНІХ КОТІВ З УРОЛІТІАЗОМ	18
Драган Л.П. Михайленко Н.Г. Берсан Т.О. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНОГО СТАНУ ВОДОЙМИ РИБОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	21
Євстаф'єва В. О., Коваленко О. В., Ісаєнко М. В. ОВОЦИДНА ДІЯ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «ГЕРМЕЦИД-ВС» ЩОДО ЯЄЦЬ <i>HETERAKIS GALLINARUM</i>	25
Євстаф'єва В.О., Криворученко Д. О. КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК ЗАЛЕЖНО ВІД ПОКАЗНИКІВ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ МІКРОФІЛЯРІЯМИ	29
Зарицький С. М., Локес-Крупка Т. П. СУПУТНЯ ПАТОЛОГІЯ ЗА ОЖИРІННЯ СЕРЕД СВІЙСЬКИХ СОБАК СЕРЕДНІХ ПОРІД	33

рибогосподарським вимогам та рекомендує можливість використовувати досліджувану водойму для вирощування та розведення товарної риби.

Література

1. Пашков А. П. Проблеми забруднення поверхневих, підземних і стічних вод та заходи щодо їх ліквідації і запобігання в Україні. Безпека життєдіяльності. 2011. № 4. С. 10–16.
2. Zazharska VM., Kuzak RS, Biben IA, Kuneva LV. Veterinary and sanitary examination. Dnipro, 2017. 193 p. (in Ukrainian)].
3. Методика екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями / Романенко В. Д. та ін. Київ : Символ-Т, 1998. 28 с.
4. Алёкин О.А. Руководство по химическому анализу вод суши / О.А. Алёкин, А.Д. Семенов, Б.А. Скопинцев. — Л.: Гидрометеиздат, 1973. — 262 с.
5. СОУ 05.01–37–385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ: Міністерство аграрної політики України. 2013.15 с. (Стандарт Мінагрополітики України).
6. Харитонов Н.Н. Биологические основы интенсификации прудового рыбоводства / Н.Н. Харитонов. — К.: Наукова думка, 1984. — 173 с.

УДК: 616.99:574.2:614.91/449

ОВОЦИДНА ДІЯ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «ГЕРМЕЦИД-ВС» ЩОДО ЯЄЦЬ *HETERAKIS GALLINARUM*

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор
Коваленко О. В., Ісаєнко М. В., здобувачі вищої освіти ступеня магістр
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
(evstva@ukr.net)

Актуальність проблеми. З літературних джерел відомо, що успішна боротьба з паразитарними хворобами сільськогосподарських тварин можлива за умови здійснення заходів, які направлені на знищення збудників хвороб всередині організму та його екзогенних стадій розвитку в навколишньому середовищі. В свою чергу, такий комплекс заходів включає поєднання використання антигельмінтних препаратів та систематичного здійснення дезінвазії оточуючого середовища засобами, що володіють овоцидними властивостями [1–4].

Дослідники зазначають, що на відміну від збудників інфекційних хвороб, гельмінтози, особливо на екзогенних стадіях розвитку у зовнішньому

середовищі, є більш стійкими як до впливу факторів оточуючого середовища, так і до дії хімічних речовин, які використовують для дезінфекції і дезінвазії [5, 6].

Тому, важливо здійснювати дослідження щодо овоцидних властивостей дезінфікуючих засобів, особливо тих, що з'являються на ринку ветеринарних препаратів України.

Метою нашої роботи було з'ясувати овоцидні властивості препарату вітчизняного виробництва «Гермецид-ВС» щодо яєць нематод курей *Heterakis gallinarum*.

Матеріали та методи досліджень. Роботу виконана на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

У досліді використано препарат українського виробництва «Гермецид-ВС» (ТОВ «Ветсинтез», Україна).

Експериментальні випробування препарату здійснювали на неінвазійній тест-культурі яєць нематод *Heterakis gallinarum*. Збір гельмінтів здійснювали методом гельмінтологічного розтину товстого відділу кишківника загинилих або вимушено забитих курей за методом Скрыбіна К. І. (1928) [7]. Видову належність гельмінтів проводили за визначником Скрыбін К. І. та ін. (1957) [8].

Вивчення овоцидних властивостей дезінфікуючого препарату «Гермецид-ВС» здійснювали на яйцях нематод курей *Heterakis gallinarum*, які отримували безпосередньо з кінцевих відділів матки самок гельмінтів. Отримані яйця промивали в дистильованій воді та переносили в окремі чашки Петрі.

Препарат «Гермецид-ВС» в досліді використовували у вигляді 0,1 та 0,25 % водного розчинів за експозицій 20, 40 та 60 хв. До попередньо підготовленої у чашці Петрі суміші яєць гетеракисів додавали такий самий об'єм розчину препарату певної концентрації. Після відповідної експозиції суміш яєць чотириразово відмивали в дистильованій воді. Чашки Петрі із сумішшю яєць гельмінтів поміщали в термостат за температури 27 °C і впродовж 10 діб вели спостереження.

Всього підготовлено 6 дослідних (з дезінфектантом) та 1 контрольну (з водою) чашку Петрі з яйцями *H. gallinarum*. Через кожні дві доби культури розглядали під мікроскопом ($\times 40$, $\times 100$, $\times 100$), відзначали ступінь розвитку яєць, враховували зміни оболонки, деформацію зародків та стан розвитку личинок або їх пошкодження. Оцінку овоцидної ефективності (ОЕ) проводили за показниками: високий рівень ефективності – 90–100 %, задовільний – 60–90 %, незадовільний – до 60 %.

Результати досліджень. За результатами досліджень встановлено, що препарат «Гермецид-ВС» проявляє виражені овоцидні властивості щодо

неінвазійної тест-культури яєць *H. gallinarum*. Варто зазначити, що рівень ефективності препарату в досліді коливався у межах від 66,28 до 100,00 %, що залежало від концентрації препарату та його експозиції (рис.1).

Зокрема, високий рівень овоцидної ефективності зареєстровано за використання препарату в 0,25 % концентрації за експозицій 20, 40 та 60 хв, (ОЕ=95,35–100,00 %). Одночасно, 100,00 % ефективність щодо яєць *H. gallinarum* препарат проявляв за 40 та 60-ти хвилинної експозиції. Варто зазначити, що застосування засобу в 0,1 % концентрації призводило до зниження його овоцидної ефективності з високого до задовільного (ОЕ=66,28–89,53 %). Так, овоцидна ефективність препарату становила за експозиції: 20 хв. – 66,28 %, 40 хв – 81,40 % та 60 хв – 89,53 %.

Встановлено, що на 10-ту добу досліді кількість яєць, що досягла інвазійної стадії, становила за 0,1 % концентрації та експозицій 20, 40 й 60 хв становила – 29, 16 й 9 екз. відповідно, одночасно 71, 84 й 91 екз. яєць в тест-культурах згинув під дією дезінфікуючого засобу. Застосування 0,25 % концентрації засобу за експозиції 20 хв призводило до загибелі в культурі 96 екз. яєць, в той же час 4 екз. яєць досягали інвазійної стадії з рухливою личинкою в середині.

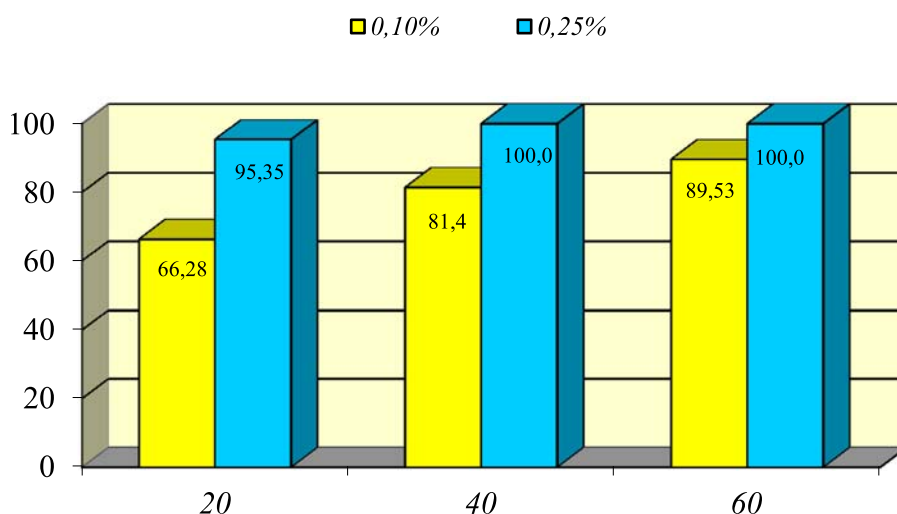
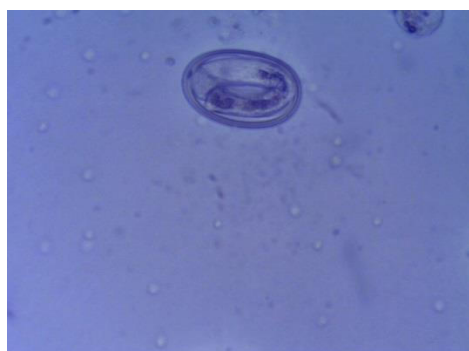

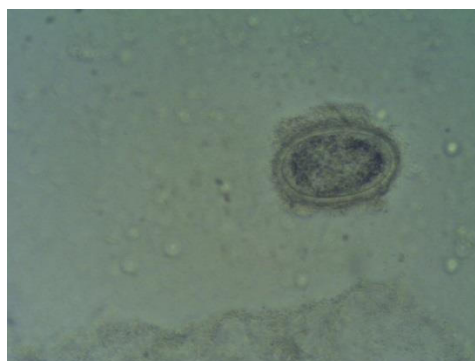
Рис.1. Овоцидна ефективність дезінфікуючого засобу «Гермецид-ВС» щодо культури неінвазійних яєць *Heterakis gallinarum* (n=100), %

У контрольній культурі, яка не піддавалася дії дезінфікуючого засобу, на 10-ту добу експерименту нами зареєстровано, що 86 екз. яєць досягли інвазійної стадії (рис. 2 а). В середині таких яєць під мікроскопом спостерігали наявність личинки, яка була скручена в декілька обертів та активно рухалася. У дослідних культурах, що піддавалися дії дезінфікуючого засобу «Гермецид-ВС», спостерігали, що загибель яєць як наслідок дії на них складових

компонентів препарату супроводжувалося змінами, які характеризувалися розсмоктуванням оболонки яйця з її наступним руйнуванням та виходом морули назовні (рис. 2 б).

а.

б.

Рис. 2. Яйця *H. gallinarum* ($\times 400$):

а. – стадія формування личинки в яйці контрольної культури;

б. – розсмоктування оболонки в яйці та вихід морули під дією препарату «Гермецид-ВС»

Таким чином, встановлено, що дезінфікуючий препарат «Гермецид-ВС» проявляє овоцидну дію щодо яєць нематод *H. gallinarum*, паразитуючих у курей, й викликає деструктивні зміни як в оболонці яйця, так й в зародку.

Висновок. Встановлено, що хімічний «Гермецид-ВС» у концентрації 0,25 % та за експозицій 20, 40 й 60 хв проявляє високий рівень овоцидної ефективності (ОЕ=95,35–100,00 %) відносно неінвазійних яєць *Heterakis gallinarum*, виділених з гонад самок нематод.

Література

1. Сучасні підходи до створення та застосування протипаразитарних препаратів / Коцюмбас І. Я. та ін. *Ветеринарна медицина України*. 2010. № 11. С. 14–17.
2. Єресько В. І. Дезінвазійні властивості хімічного засобу «Дезсан» відносно інвазійних яєць збудників капіляріозу гусей. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2018. Вип. 1 (42). С. 158–161.
3. Стибель В. В., Прийма О. Б. Вплив дезінфектантів бровадез-плюс, клорсепт та біоклін на ембріогенез *Toxocara canis*. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2012. Вип. 172. Ч. 2. С. 181–185.
4. Мельничук В. В., Юськів І. Д. Вплив препарату «Бі-дез» на морфометричні показники яєць *Trichuris suis*, виділених з гонад самок гельмінтів. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць*. 2015. Вип 31, Ч. 2. С. 139–143.

5. Юськів І. Д., Мельничук В. В. Ефективність використання різних культур яєць гельмінтів щодо встановлення дезінвазійних властивостей хімічних засобів. *Вісник Полтавського державного аграрного університету*. 2015. № 4. С. 58–60.

6. Євстаф'єва В. О., Натягла І. В. Вивчення дезінвазійних властивостей засобів дезінфекції щодо яєць гельмінтів роду *Capillaria*. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2017. № 1 (58), Т. 1. С. 128–132.

7. Скрыбин К. И. Метод полных гельминтологических вскрытий позвоночных, включая человека. Москва, 1928. 43 с.

8. Скрыбин К. И., Шихобалова Н. П., Лагодовская Е. А. Оксиураты животных и человека и вызываемые ими заболевания. Основы нематодологии. Москва, 1961. Т. X. Ч. 2. С. 241–260.

УДК 636.7.09:616.995.132-078

КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК ЗАЛЕЖНО ВІД ПОКАЗНИКІВ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ МІКРОФІЛЯРІЯМИ

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор

Криворученко Д. О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава (evstva@ukr.net)

Актуальність проблеми. Дирофіляріоз – трансмісивне, зоонозне інвазійне захворювання, яке викликають гельмінти роду *Dirofilaria*, де збудниками дирофіляріозу людей та тварин є представники 8 видів: *D. immitis*, *D. repens*, *D. tenius*, *D. ursi*, *D. subdermata*, *D. lutrae*, *D. striata*, *D. spectans*. На території України розповсюджені збудники *D. repens* та *D. immitis*, які є облігатними паразитами, переважно, м'ясоїдних родини собачих та кошачих. Проблема дірофіляріозу зумовлена широкою циркуляцією збудника в природному середовищі та відсутністю належних заходів по виявленню та дегельмінтизації заражених тварин – облігатних дефінітивних хазяїв (домашніх собак і котів) [1, 2].

Патогенетичну дію спричиняють дорослі гельмінти *D. immitis*. У більшості собак с паразитуванням в їх організмі невеликої кількості особин чітких симптомів захворювання не проявляється (що різко підвищує їх епізоотичну небезпеку) і тільки при значній інвазії відмічається порушення функцій кровоносної системи. В основному це хронічна застійна, правостороння серцева недостатність. Крім того, можливі ендокардит серцевих